

Douglas Dunn se je rodil 1942. leta na Škotskem, je avtor 17 knjig pesmi, zbirk novel in zbirk esejev; je prejemnik najvišjih britanskih literarnih nagrad ter velja za osrednjo osebnost sodobne škotske poezije. Ko je študiral knjižničarstvo v mestu Hull, se je zblížal s pesnikom Philipom Larkinom, sprva tudi prišel pod vpliv njegove stvarno, tako rekoč realistično govoreče poezije, ni pa z njim delil političnih stališč. Bil je knjižničar, predaval je na univerzi v Hullu, na univerzi v Dundeeju in drugod, v začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja pa je izbral svobodni poklic. Sredi osemdesetih let se je vrnil na Škotsko, kjer zdaj živi in še zmeraj objavlja.

Že v prvi zbirki z naslovom *Terry Street* (1969) je v pesmih s socialno poudarjeno noto zasnoval elemente lastne poetike, ki pa je dosegla izjemen vrhunec v zbirki *Elegije*, objavljene leta 1985, štiri leta po ženini smrti. Ta zbirka ostaja najbolj brana Dunnova pesniška knjiga zaradi preproste, neizumetničene, dejstveno izpovedne neposrednosti. Vtis kakega realizma, na kar bi utegnili med branjem kdaj ob kakih pomislih, njegovim verzom prepreči vzdig v simbolnost, še zlasti zaključkov pesmi. Večina pesmi pričujočega izbora je prevedena iz *Elegij*.

Douglas Dunn

Pesmi

Obletnice

Dan za nomadskim dnem
se najine obletnice vrste.
Datumi na privezih skritega neba,
na notranji glini, na najglobljem dnu.
Bilo je v sinjem septembru,
ko sem šel prvikrat, moja ljubezen,
v Roukenglenu in Kelvingrovu
s tabo skoz drevored na sprehod med breze.
Ta dan bo živ še dolgo
po tem, ko bom spet v tvoji družbi tam,
kjer letnice dreves žarčijo prašni zrak
in oklepajo obroči zaprašena zapestja.
Spet je tu tisti dan.
Kaj naj storim? Draga, povej,
ki mi prizanesljivo dramiš pogum,
mila duša v atletskem dežju
in zdaj žena naliva in vetra.

Vodéna svetloba

Vodéna svetloba srka roso
tistega, kar je kot pena cvetov,
z Marijino samozavestjo drevesnih mahov
za spominsko modrino.
Dan, spomin, število,
poljubljene ure, ko zijajo vrata dne na stežaj
in se svetloba plazi na koledar,
vsaka vsakodnevna obletnica,
ponoči, opoldan, ob svitu, so hipi,
ko te srečam, ko sta duši umiti
in skupaj v njuni vlažni združitvi.
Tedaj jamsko, pernato Brezimno
odpre antologije,
rojeno in spet rojeno, kot se menjavajo dnevi
obletnic neba,
ko oceani zibajo majhna morja
tisto vodo v očesu.

Kalejdoskop

Kadar se vzpenjam po stopnicah, v rokah pladenj,
te morda najdem za kopico knjig,
ko pišeš spisek halj in oblačil
kakor sredi priprave na počitniški odhod.
Ali pa, obrnjen vrh stopnic, morda zagledam,
kako opazujem skozi tvoj kalejdoskop
simetrijo mož, vsak predrugačen
v ljubke like molitve, upanj in predvidevanj.
Po teh stopnicah se večkrat vzpnem sleherni dan
in ob odprtih vratih obstanem, gledam tja,
kjer si umrla. V pladenj se mi spremenita roki
in ponujata moje telo, mojo dušo, mojo polt.
Tako nas prevara žalovanje. Tam stojim, čakam, prosim
za absurdno odpuščanje, pa ne vem zakaj.

Tay Bridge

Nebo, ki diši po dežju, ki bo šele padal,
in potem dež, ki pada in ima vonj po nebu.
Barva vlažne pokrajine in hlapljivosti
v pričakovanih govoricah v mraku. Razširi
vse, kar lahko vidiš v tem večeru, in široka
voda naraste, Dundee zdrsi mimo neke dobe
v njeno deželo, preden se prižgejo luči.
Blede, mistične svetilke se nagnejo nad reko-cesto
in pobelijo prihodnjo mesečno podobo mesta,
in tam je že luna, in tam je zahajajoče sonce.

Železniški most se topi v dramatični meglici.
Slaba vidljivost – dolg vlak plove
skozi zaustavljene ozke vodne tokove naliva
nad rožnato obarvano reko, pegasti drobci
v očeh in ozki pomoli le pol resnični,
dokler nekje daleč na zahodu oblak ne
pomeša svojih črnih in izriše železo in kamen
v epske obrise, črne in puste.
Zdaj je preprosto, zračno, nezapleteno, neskromno
v vodni svetlobi in poznem soncu za hribom.

Visoka voda dodaja sveže precejeno sol
vodnim ogledalom, tenak pridih,
ki izostri luč na Middle Banku, živahen zvok
v odsevih mesečeve analize.
Blato, presejano in precejeno iz kositra v zlato,
je najbrž presežek večnosti,
dosežen z inženirstvom, svetlobo in vodnim faktorom,
obrežje, ki se postopoma vzdiguje
med zvezde onkraj poslednjega kamna,
elementov mesta, lokalno in natančno.

V galeriji

Glej, kako ta dama se v obratu pne,
ko jo opogumlja čopič Fragonarda,
neusmiljena kot kralj, kot ljubezen lahka,
ko z višine zre dol na vsakogar in vse.

Ko na platnu neko modro oko dobi
drobne špranje, lahko stopiš zadaj,
zamisli se v čas, opazuj, se pomanjšaj.
Pomežikni jim ali pljuni nanje, ki niso ti.

Skozi Kristusovo oko, Boga mogoče vidiš,
ali, iz svoje lege, gledaš stroj na trati,
romantično podoben kaki giljotini;
ali talec Goye stoji pred postrojenimi vojaki;

ali vojak Goye, bo zaslišal obsodbo
na smrtno večnost v muzeju –
tvoj trenutek, ko boš sprožil – z grozo
estetike v svojem očesu.

Ah, srečni so bili, upodobljeni kakor živi,
na bregu reke sredi poletja,
taka, kot sta bila, kljub nemi bolečini,
tisti pivec absinta, ob njem pa trezna žena.

Ob ponovnem branju *Sreče in drugih zgodb* Katherine Mansfield

Sploščil sem muho, kot okostje tančice je tako
pričakalo tu med stranjo 98
in 99, v zgodbi naslovljeni "Blaženost"
od poletja 1962, od

njenega zadnjega dne v pásti strani. Muha
prozaična, kaj "*Je ne parle pas français*" ti pravi,
ki na Škotskem si umrla, ko sem lopnil skupaj
liste knjige in si jih dobila neusmiljeno po glavi.

Tule je zelena tedenska avtobusna vozovnica
v mesecu maju in Dill Pickle, moj ciljni kraj,
kamor nisem prišel tistega petka. Hitim skozi vsa
najina leta, ljubezen moja, ljubim te še zdaj.

Najbrž sem imel v glavi to zgodbo
tistega dne, ko sem se zaljubljen odločil za pot
v dobro življenje, in je to, ta muha z grobom
sredi besed, zdaj suha solza kot pika za "Blaženost".

Brezina soba

Debelušne in akrobatske sinice so raziskovale
okrasje popkov na vejah najine najvišje breze,
podoba, ki je prišla naravnost z njene občudovane
in očarljivo poslikane porcelanaste sklede.

Moje dekle je bilo že štiri tedne mrtvo, ko brstenje
listov je začelo zeleno zgoščevati
čute s starimi upi in se kakor brez želje
vdalo zgodbi Pomladi.

Poleti po kosilu sva rada sedla
v drugo nadstropje, v zeleno udobje,
prepuščena naravi, da je z vzorci modernega pletenja
ustvarjala mrak, sobo kot umetnost moderne podobe.

“Ko bi še lahko videla naša drevesa,” je rekla, na ležišču
priklenjena v tretjem nadstropju, v tej turobni sobi.
“Če se boš odločil ostati, preobrni razpored te hiše.”
Pustil sem, da je vse, kjer je bilo, v listni svetlobi.

Prevedel in uvodno opombo napisal Venko Taufer